

ZWYCZAJE WIELKANOCNE

Święta wielkanocne w dawnej Polsce były bardzo hucznie obchodzone. Oczywiście najważniejsze były uroczystości odprawiane w kościele a potem gościna w domu. Przez wiele wieków święta te obrosły w wiele zwyczajów i przesądów, które czasami miały niewiele wspólnego z istotą świąt, ale wpisały się w folklor naszych ziem. O czterech takich zapomnianych zwyczajach, chcieliśmy dzisiaj napisać. **Topienie Judasza.** Jedną z tradycji w dawnej Polsce, która wiązała się z oczekiwaniem na Wielką Niedzielę, było tzw. topienie Judasza, zwyczaj już dzisiaj zapomniany, związany z obchodami Wielkiej Środy. Tego dnia topiono w jeziorze czy rzece kukłę Judasza, wleczoną uprzednio po całej okolicy na łańcuchach i okładanej kijami przez przypadkowych gapiów. Wymierzano w ten sposób sprawiedliwość na tym, który zdradził Jezusa. **Pogrzeb żuru i wieszanie śledzia.** Kolejnym zwyczajem związanym ze świętami wielkanocnymi był pogrzeb żuru oraz wieszanie śledzia. Zarówno żur, jak i śledź to symbole Wielkiego Postu, spożywane niegdyś w czasie rygorystycznie przestrzegane czasu pokuty i umartwienia. Nic więc dziwnego, że kiedy kończył się post, wylewano sagany żuru na ulice czy z satysfakcją przybijano śledzia do drzewa, karając go za to, iż przez kilka ostatnich tygodni wyganiał z jadłospisu mięso. **Tylko dla dziewczyn.** Z obchodami Wielkiej Soboty wiązał się jeszcze jeden zwyczaj - tylko dla dziewczyn. Wierzono, że jeżeli dziewczęta umyły sobie twarz w wodzie, w której gotowano jajka do koszyka wielkanocnego, znikną wszystkie niedostatki ich urody. W Wielką Niedzielę natomiast od rana strzały petard oraz dźwięk dzwonów miały na celu obudzenie śpiących w Tatrach rycerzy oraz poruszenie zatwardziałych serc grzeszników. **Kurek dyngusowy.** W Poniedziałek wielkanocny młodzieńcy, oprócz oblewania wodą młodych dziewczyn, wozili po wsi koguta (*kurka*) na dwukołowym wózku. Było to odwołanie do starej pogańskiej symboliki tego ptaka jako symbolu sił witalnych: Kogut piał głośno, a efekt ten uzyskiwano dzięki temu, że wcześniej karmiony był ziarnem namoczonym w spirytusie. Z czasem żywego ptaka zastąpiono sztucznym: ulepionym z gliny, pieczonym z ciasta, wycinanym z deski. Tradycyjnie *wózek dyngusowy* malowano na czerwono i zdobiono suszonymi żdźbłami zbóż, traw i kwiatów oraz kolorowymi wstążkami. Prowadzący go rozśpiewani kawalerowie zbierali po domach datki.

KĄCIK SPORTOWY:

Zespół „*Kalenicy*” *Jugów* kontynuuje dobrą passę w lidze. W meczu 16 kolejki znów wygrał, tym razem pokonując na wyjeździe **LUKS Czermnę Kudowa Zdr.** 2-5. Zwycięskie bramki zdobyli: Paweł Niemczyk (3), Damian Smusz oraz Marcin Bazelak. Mecz był całkowicie jednostronny, zawodnicy gospodarzy nie mieli nic do powiedzenia w starciu z nami. A gole padały bo błędach zawodników z Kudowy. Kolejny mecz zespół *Kalenicy* z racji przerwy na święta rozegra dopiero za tydzień, a przeciwnikiem będzie „*Zamek*” **Trzebieszowice.** Jesienią na wyjeździe przegraliśmy z tym zespołem 4-2, więc mamy za co się rewanżować. Spotkanie odbędzie się o godz. 16⁰⁰ na boisku przy ul. Olimpijskiej. Relację i wynik podamy za dwa tygodnie.

OGŁOSZENIA DUSZPASTERSKIE: NIEDZIELA ZMARTWYCHWSTANIA PAŃSKIEGO – 20.04.2014

1. Z okazji świąt wielkanocnych wszystkim parafianom jak i miłym gościom, składam serdeczne życzenia wielkanocne.
2. Jutro w drugi dzień świąt msze św. wg porządku niedzielnego. Taca przeznaczona na PFT we Wrocławiu.
3. W tym tygodniu msze św. w Jugowie we wtorek mszy św. nie będzie a od środy do soboty o godz. 18.00. W Przygórzu msza św. w piątek o 17.00
4. Bardzo serdecznie dziękuję za ofiary na kwiaty do Bożego Grobu, oraz za przygotowanie naszej świątyni na Wielkanocne uroczystości. W sposób szczególnie serdeczne podziękowania p. kościelnemu, p. Reginie i p. Kazimierzowi. A w Przygórzu p. Gerardowi i p. Krystynie.
5. Następna niedziela jest w Kościele Katolickim obchodzona jako niedziela Miłosierdzia Bożego. W tym dniu będziemy cieszyli się kanonizacją naszego rodaka Jana Pawła II.
6. ZAPOWIEDZI PRZEDŚLUBNE
Krzysztof SZUSTER, stan wolny, zam. Jugów (Zap. I)
Natalia MACHLA, stan wolny, zam. Jugów.

<- *Palma przygotowana przez dzieci*

Serdeczne podziękowanie składamy, w imieniu całej parafii wszystkim, którzy przyczynili się do przygotowania kościoła na dzisiejsze uroczystości. W Jugowie państwu Bożemskiem, panu Zemlakowi, panu Małolepszemu za zrobienie czuwających żołnierzy. W Przygórzu panu Gerardowi, pani Krysi i wszystkim, którzy ofiarowali w tym czasie swój czas, na strojenie kościoła. Kołom Gospodyń wiejskich z Jugowa i Przygórza za przygotowanie i ofiarowanie wielkanocnych palm na niedzielę Palmową. Miłą niespodziankę sprawiły dzieci, które rok temu po raz pierwszy przystąpiły do I Komunii Św., które także przygotowały piękną palmę i przyniosły ją do kościoła. Im także serdecznie dziękujemy. Wszystkim parafianom za ofiary na kwiaty do Bożego Grobu, serdecznie Bóg zapłać.

Różne daty Wielkanocy

Pełnia księżyca widziana z ziemi->

Nie mamy problemu z datą Bożego Narodzenia. Zawsze przypada ona 25 grudnia. Natomiast, aby wiedzieć kiedy w tym roku będzie Wielkanoc, musimy zaglądnąć do kalendarza. Dlaczego? Chrześcijanie pierwszych wieków nie znali dokładnej daty zmartwychwstania Chrystusa. Wiedzieli tylko, że była to niedziela. Na soborze w Nicei ustalono więc, że Wielkanoc będziemy obchodzili w połączeniu z żydowską Paschą. Ponieważ Żydzi posługiwali się kalendarzem słonecznym, święta były ustalane w zależności od pełni księżyca i innych zjawisk atmosferycznych. Pascha, a więc pamiątka wyjścia z Egiptu, była ustalona na pierwszą niedzielę po wiosennej pełni księżyca – wg kalendarza żydowskiego to 14 nisan. Ponieważ z dużym wyprzedzeniem wiemy, kiedy będzie pierwsza wiosenna pełnia księżyca, w taki sposób możemy ustalić kiedy rozpoczyna się Wielki Post i kiedy w związku z tym będą święta wielkanocne.

